

DZIENNIK DLA WSZYSTKICH

I ANONSOWY.

PRZEDPŁATA:

W Warszawie: Na prowincyi
Kwartal. kop. 35 i w Cesarstwie:
Kwartal. rs. 1.05 Kwartal. rs. 1.80
Półroc. „ 2.10 Półroc. „ 3.60
Rocznie „ 4.20 Rocznie „ 7.20
Za odosłowanie do domu dopłaca się
kop. 5 miesięcznie.

Numer pojedynczy kop. 3.

Wschód słońca o g. 5 m. 55.
Zachód słońca o g. 6 m. 53.
Długość dnia g. 12 m. 56
Przybyło dnia g. 4 m. 58

Wtorek 2 Kwietnia

Adres Redakcyi: **Mazowiecka 11.**
Telefonu Redakcyi Nr. 122.

Rękopismów nadsyłanych do Redakcyi nie zwraca się.
Ogłoszenia i prenumerata przyjmuje się w kantorze
Dziennika Dla Wszystkich od 9 r. do 7 w., w Nie-
dziele i Święta od 10 r. do 1 po południu.

KALENDARZ.

Wtorek Franciszka z P.
Środa Ryszarda B. W.
Czwartek Izidora B. W.
Piątek Wincentego Fer.
Sobota Dyogenesa
Niedziela Donata
Poniedziałek Januarego

Ogłoszenia przyjmują się w
Kantorze Administracyi Dziennika
Dla Wszystkich i w Agencyi Ogło-
szeń Bajchman & Frencler
Za wiersz jeden drobnego pi-
sma lub jego miejsce, pierwszy raz
k. 8, a następne razy k. 6. Małe
ogłoszenia za jeden wyraz po
k. 1 i pół. Reklamy po 12 k.
za wiersz. Nekrologia po k. 10
za wiersz

„Prawitelatwiennyj Wiestnik” donosi,
iż wórode dnia 27 marca, miał szczęście
przedstawić się Jej Cesarskiej Mości
Najjaśniejszej Pani, dowodzący woj-
skami warszawskiego okręgu i generał-
gubernator warszawski, generał-adju-
tant Hurko.

Wskrzieszenie projektu.

Nadspodziewanie przewlekany wy-
jazd króla Milana z Serbii już nastąpił.
Udającego się na wschód b. monarchę
odprowadzano uroczyście, bo i syn król
Aleksander i regenci i prezes gabinetu
i inni dostojnicy — a czynili zapewne
to chętnie, ażeby raz mu już powiedzieć:
„krzyżyk na drogę”.

Przedłużający się bowiem pobyt Mi-
lana w Serbii, budził niepokój i podejr-
zenie, że teraz nastąpi żal po zrzuce-
niu się tronu i że może przy cudzych
wpływach odbędzie się próba nowego
przewrotu.

Obawy te okazały się przecie zby-
tecznymi.

Milan zabawi w Konstantynopolu czas
dłuższy, poczem w dalszej podróży o-
prze się aż o Egipt.

Zapewne nie jest to podróż dla przy-
jemności, ale z konieczności.

Wspominaliśmy już wczoraj o pierw-

szych działaniach gabinetu Gruicza. O-
becnemu wystąpił on z nowym projektem
doniosłego znaczenia, gdyż ma na celu
utworzenie związku celnego państw bał-
kańskich, który oprócz Serbii i Bułga-
ryi obejmować także będzie i Rumunię.
Jest to plan widocznie kreślony na
szeroką skalę.

Związek celny, jakiego projekt wy-
szedł od nowego gabinetu serbskiego,
bezwątpienia pod swą postacią handlo-
wą, chce znacznie dalej sięgnąć.

Bezwątpienia ma on stanowić funda-
ment pod nie ujawnioną jeszcze w chęci,
ale upragnioną, jak się łatwo domy-
śleć... federacyę państw słowiańskich na
półwyspie Bałkańskim.

Plan ten wprawdzie nie jest nowy,
ale zasadniczo sprowadzić może inne
następstwa, niż przy pierwszym jego za-
początkowaniu.

Czytelnicy może sobie przypominają
ów przed paru laty objazd delegatów
bułgarskich, po niektórych dworach eu-
ropejskich. Wówczas, podczas ich po-
bytu w Wiedniu, na bankiecie dla nich
wydanym, znalazła się na porządku
dziennym sprawa połączenia pod wzglę-
dem wojskowości Bułgarii, Serbii i Ru-
munii, przez co państwa te mogłyby
wystawić do wspólnego działania po-
tężną armię.

Projekt ten rozchwiał się wtedy, ale

dziś właśnie znowu występuje. Ale, jak
powiedzieliśmy, zmieniony on teraz zna-
cznie.

Przed dwoma laty chodziło o zgroma-
dzenie siły zbrojnej do walki przeciw
wpływowi wschodnim, dziś rzecz się
przedstawia odwrotnie. Dzisiaj nie z
Bułgarii, lecz z Serbii, usuwającej się
od Austrii, wydostaje się ten projekt i
przyobleka się w postać nie wojenną,
lecz pokojową, stawiając jako punkt
ciężkości nie wojnę, lecz rozwój interes-
sów handlowych, przemysłowych — a
zatem ekonomiczny dobrobyt kraju.

Nic zwykleszego na świecie, że przy-
jaźń powstaje przy wyraźnej łączności
interesów — a tem się zawiązuje prę-
dziej, gdy i korzyść z trzymania się ra-
zem jest widoczna.

Tak samo może się wydarzyć i z pro-
jektowanym związkiem celnym. Gdy
przez związek celny Serbia, Rumunia i
Bułgaria zacieśnią więzy swoich sto-
sunków, kto wie, czy zasmakowaw-
szy w solidarnem działaniu na jednym
polu, nie zechcą jego zakres rozszerzyć
i spróbować ogólnej federacyi.

Kronika polityczna.

Serbia. Gazeta rządowa ogłasza
wynik śledztwa co do wybuchu przed

rajtszulą. Uwięzieni zostali subjekt han-
dlowy i służący oficcerski jako sprawcy.
Nic więcej nie powiedziano.

Radca stanu Wassiljewicz wrócił z
Jałty z listami od królowej Natalii.

* Król był wszędy w przejeździe
przez Serbię z zapalem witany. W Pi-
rocie przemawiał do publiki w odpowie-
dzi na powitanie miejscowego prefekta.
W prz. mówieniu tem zaklinał swych
byłych poddanych, ażeby byli wierni je-
go synowi i regentom, oraz posłuszni u-
stanowionemu rządowi.

Prezes ministrów i minister spraw
zagranicznych Gruicz, wydał okólnik
do przedstawicieli Serbii za granicą, w
którym zaprzecza podaniem wielu ga-
zet o umowie jakoby między byłym kró-
lem Milanem a regencyą zawartej, kie-
runku polityki wewnętrznej, tudzież
spraw zagranicznych dotyczyć mającej.
Stwierdza za to, że umawiano się rze-
czywiście co do stosunku byłego monar-
chy do jego syna, co do interesów ma-
jątkowych, opieki nad młodocianym kró-
lem i wychowania tegoż.

Minister spraw wewnętrznych Tau-
szanowicz, sprosił wczoraj po południu
wszystkich redaktorów pism tutejszych
dla pomówienia z nimi o interesach pra-
sy wobec przepisów nowej konstytucyi.
Zalecał on potrzebę większego niż do-
tąd umiarkowania w pisaniu i powścią-

SPRZYSIĘZENI.

Romans historyczny
Aleksandra Dumasa (ojca).

TOM III.
(Ciąg dalszy.)

— Mylisz się Rolandzie, mnie obcho-
dzi zawsze wszystko co tycze moich
przyjaciół i trzeba było zażądać czego-
kolwiek odemnie dla brata.
— Czego takiego generale?...
— Pomieszczenia go, dajmy na to w
kolegium paryżkiem.
— Widząc ciągle tłumy proszących,
nie śmiałem cię niepokoić generale.
— No to słuchaj, potrzeba sprowa-
dzić tego chłopca i pomieścić go w kole-
gium — a gdy będzie miał wiek stosowny
po temu, umieszczę go w szkole wojsko-
wej, albo innej jakiej odpowiedniej.
— Doprawdy generale, odrzekł Rol-
land, jak gdybyś odgadł te twoje łaskawe
zamiany, bom zawezwał Edwar-

da i albo jest już w drodze, albo się do
niej przygotowywa.
— Jako?...
— A no, przed trzema dniami napisa-
łem list do matki, ażeby przywozła sy-
na do Paryża, dla ulokowania go w jak-
kiej szkole, a gdy dojdzie do lat, mia-
łem zamiar prosić cię wtedy... przypusz-
czając, że mój anawryzm pozwoli mi
dożyć do tej pory... Ale w takim razie...
— W takim razie?...
— Nie będę ci polecał w testamencie
matki, syna i córki.
— Jako córki?...
— No, mojej siostry.
— Więc masz i siostrę także?...
— O, naturalnie.
— W jakim wieku?...
— Siedmnaście lat.
— Ładna?...
— Prześlizchnal...
— Podejmuję się ją wyswatać.
Roland zaczął się śmiać.
— Z czego się śmiejesz?... zapytał
pierwszy konsul.
— A bo generale, muszę chyba wy-
wiesić kartę na wielkiej bramie Luksem-
burga...
— A co będzie na tej karcie wypi-
sane?...
— Binro małżeństw.
— Ze ty nie chcesz się żenić, to wca-

le nie powód, ażeby siostra twoja zo-
stała starą panną. Nie lubię starych pa-
nien, tak dobrze jak i starych kawale-
rów.
— Nie utrzymuję wcale, żeby moja
siostra pozostać miała starą panną...
Dostyć i tak, gdy w rodzinie Montrevel,
jeden z jej członków zastąpił na twoje
niezadowolnienie generale.
— No więc cóż powiesz na to?
— Ponieważ generale, będę się umiał
wywiązać, to jej się zapytamy, bo to ją prze-
cie najwięcej obchodzi.
— Al ha! więc jest jakaś miłość pro-
wincjonalna?...
— Nie powiem, że nie, opuściłem bie-
dną Amelię świeżą i uśmiechniętą, a za-
stałem bladą i smutną. Muszę się z nią
koniecznie co do tego rozmówić, a że ge-
nerał życzy sobie, to powiem jak rzeczy
stoja.
— Ale to aż po twym powrocie z
Wandei?...
— Więc ja się tam mam udać?
— Czy tak samo jak do małżeństwa,
miałbyś wstręt i do tego?
— O, wcale nie.
— No, więc pojedziesz do Wandei!...
— Kiedy?
— Nie ma nic tak bardzo pilnego,
możesz wyjechać jutro rano...
— Mogę i prędzej nawet, jeżeli go-

nerał sobie życzy, tylko po co i na
co?...
— Rzecz to nadzwyczajnej wagi Ro-
landzie.
— Do diabła! przecież nie żadna mi-
sya dyplomatyczna, jak się spodzie-
wam?...
— Właśnie, że misya dyplomatyczna,
do której potrzebuję człowieka nie bę-
dącego dyplomata.
— Czy tylko generale, będę się umiał
wywiązać z zadania?... Muszę przy-
najmniej otrzymać instrukcje bardzo
dokładne.
— Dam ci jak najdokładniejsze. Wi-
dzisz tę mapę?...
Wskazał Rolandowi wielką mapę Pie-
montu, rozłożoną na ziemi i oświetloną
z góry lampą u sufitu zawieszoną.
— Widzę — odrzekł Roland przyzw-
yczajony śledzić za wszystkimi wybry-
kami genjuszu swojego wodza — to ma-
pa Piemontu.
— Tak, to mapa Piemontu.
— Chodzi więc o kwestyę włoską?
— Zawsze o kwestyę włoską.
— Sądziłem, że idzie o Wandei?
— To kwestya drugorzędna.
— Ależ przecie nie zechcesz mnie ge-
nerał posłać do Wandei, a sam udać się
do Włoch?
— Nie... bądź spokojny.

gania stronnicych i osobistych namiętności; przypomniał mianowicie, że nowa konstytucja nie pozwala na ubliżanie obcym monarchom.

Belgia. Tutejszy „Nord” domyśla się, że wycieczka hr. Herberta Bismarcka do Londynu, miała na celu porozumienie z Anglią co do wysp Samoa.

Niemcy. Nad projektem ubezpieczenia starości zabrał w parlamencie niemieckim głos ks. Bismarck. Z mowy tej przytaczamy charakterystyczny ustęp:

„Sądzę — mówi książę Bismarck — że publiczne organy moich przyjaciół politycznych przesadzają, gdy dowodzą, że, starzejąc się szybko, staję się niezdolnym do pracy. Niektóre rzeczy mogę jeszcze załatwiać, choć nie wszystkie, jakie dawniej spełniałem. Gdybym tylko sprawował urząd ministra spraw zagranicznych wielkiego kraju i to ku zdowoleniu tego kraju, spełniałbym już dzieło, które w innych krajach uchodzi za zadanie, dla jednego męża wystarczające i za dzieło godne podzięk. Gdy więc udaje mi się dalej prowadzić naszą politykę zagraniczną w jednomyślności z rządami związkowemi i cesarzem, a przy zaufaniu państw zagranicznych, poczytuję to za swój najważniejszy, za swój „primo loco“ obowiązek. We wszystkich innych kierunkach łatwiej można mnie zastąpić. Sumy zaufania i doświadczenia, jaką zdobyłem w przeciągu swej 30-letniej działalności w dziedzinie polityki zagranicznej, nie mogę nikomu przekazać w spuściznie. W niniejszej jednak kwestyi kolega mój Bötticher doskonale mnie wyręcza. Gdybym nawet tej sprawie wyłącznie się poświęcił, nie mógłbym się lepiej z niej wywiązać. Każdy ma właściwy sobie fach, a w tym fachu widzę bez wąsici, większe zasługi mego kolegi. Ale tyle uczyniłem dla tej sprawy, że uważam za obrzę dla siebie, gdy zapanowało przekonanie, iż porzucam ją przy rozstrzygnięciu. Mam prawo windykować dla siebie zasługę inicjatywy całej polityki socyalnej włącznie z jej zakończeniem, które nas obecnie zajmuje. Panujący cesarz na samym początku swych rządów wyraził się, że przyśwaja sobie przychylność dla tej sukcesji zgastłego swego dziada. Jakżeż mógłbym więc wyrzec się powołanego przez siebie do życia dzieła, a tem bardziej zwal-

czyć je. Przypuszczenie to ubliża mi. O szczegółach mówić tu nie mogę i byłoby też ultra crepidam, gdybym próbował to uczynić po wyczerpujących uwagach poprzednika. Nie zabierałbym w ogóle głosu, gdyby w mojej obecności nie wyrażono powątpiewania o mem do tej sprawy stanowisku. Zaprzeczę temu mogę najkategoryczniej, prosząc panów o przyjęcie wniosku znaczną większością — co zresztą nie wyłącza potrzeby przedyskutowania szczegółów per majora. Ja przynajmniej nie uprzedzam się co do detali, które całemu dziełu nie zaszkodzą i gotów jestem dla nich wyjednać uchwałę rządów związkowych. Za przyjęciem jednak projektu w pełnej jego osnowie oświadczam się z całym przekonaniem i z nagłą o to prośbą“.

* Nieszczęścia na archipelagu Samoańskim wydarzone, stwierdziły się w zupełności w otrzymanych dziś o trzeciej po południu przez admirałcyą i urząd spraw zagranicznych doniesieniach. Okręty: *Adler* i *Eber* zginęły ze szczętem; korweta *Olga* może być jeszcze wyratowana, jako na mieliznie osiadła.

Burza miała miejsce w dniu 16 marca. Z kanonierki *Eber* utonął wszystek sztab (pięciu oficerów) i wszystka prawie załoga (70 ludzi): gdyż ucaliło się tylko dziesięciu ludzi; z kursownika *Adler* utonął 20; na *Oldse* żadnych strat nie było. Nieszczęście miało miejsce w zatoce Apia na północnym brzegu wyspy Upolu. Zatoka ta, przed którą ciągnie się pasmo koralowych skał podwodnych, nigdy za bezpieczne dla okrętów schronienie uważana nie była, i nie raz się już w niej statki rozbijały. Z nadejściem burzy 16 marca usiłowały wszystkie okręty z zatoki tej wypłynąć; lecz powiodło się to jednemu tylko angielskiemu kursownikowi *Calliops*.

Z wnętrza Afryki.

W dwóch ostatnich odczytach p. Jawornicki wykończył obraz życia murzynów ze szczepu Bantu.

Wiele mają oni obyczajów charakterystycznych. Wszelkie spory, zatargi między nimi załatwia *pubaber*, t. j. zebranie, na które dźwiękami z konch zwołują ludzi, albo ze swego plemienia, albo z sąsiedniego, gdy chodzi im o większą jeszcze bezstronność. Większo-

ścią głosów rozstrzygane tu są wszelkie sprawy, w których strona przegrująca płaci karę zwykle w towarach.

Sądy te odznaczają się rzadką sprawiedliwością. Zemsta u murzynów jest niezmiernie rozpowszechniona i zacięta. Za śmierć członka swej osady muszą mieć śmierć, chociaż niekoniecznie samego zabójcy, lecz choćby kogokolwiek z jego plemienia, nawet człowieka najniewinniejszego.

Ustrój u niektórych plemion w części monarchiczny, w części republikański.

Kacyk bywa u jednych potężnym władzcą, u innych tylko naczelnikiem osady — a odznacza się zwykle strojem, i nieraz kacyk występuje w admirałskim mundurze, ofiarowanym mu przez europejczyków, a przytem bosą.

W niektórych plemionach napotyka się rozróżnienie dwóch klas społeczeństwa, szlachty i ludu prostego. Szlachcic wyróżnia się ubraniem i konieczną koźlą bródką, jako dostojnik nie robi, nawet go karmia, zupełnie tak, jak niegdys chińskiego mandaryna.

Dziedziczą po nieboszczyku synowie, a w braku ich bracia, nigdy zaś krewni żony.

Spadkobierca bierze na siebie obowiązki i względem wszystkich żon zmarłego.

O wojnie stanowi bardzo często fetysher, do którego uciekają się o radę.

Pewnego razu, fetysher, nie sprzyjający wojnie, oświadczył kacykowi i innym z plemienia, że z wojną należy się wstrzymać, bo jednemu z dostojników w osadzie grozi niebezpieczeństwo.

Wtedy pragnący wojny kacyk, pochwycił topór i ściał głowę prorokowi, mówiąc, że teraz wojnie nie już nie stoi na przeszkodzie, bo sprawdziła się wyrocznia.

Wojna bywa najczęściej niekrwawą; zaledwie kilku polegnie po każdej stronie, a zaczynają się już układy.

Na zakończenie swych interesujących opowiadań, prelegent wykazał zgubny wpływ, jaki na murzynów mają przybysze europejscy, niosąc oni im wytopnienie za pomocą wódki i innych wyniszczających i upodlających środków.

Znikły ludy pierwotne w Afryce, znikną zapewne i murzyni w Afryce pod ciosami cywilizacji europejskiej, która tu szerzy nie kulturę, ale łupieżki, zabójczy najazd.

Gorzka to prawda, ale już przez historję stwierdzona.

Wykłady swe p. Jawornicki ilustrował wieloma przedmiotami, jakie są w użyciu u murzynów, pokazywał więc to broń, jak asagaje, noże, to tkaniny, to ozdoby ich, bransolety i t. p.

Publiczność, dzięki odczytom p. Jawornickiego, nabrała pojęcia jasnego o życiu ludów w środkowej Afryce, za co prelegentowi niech będą dzięki.

—j—

Garnek i Wazon.

BAJKA.

Wazon z chińskiej porcelany

W piękne wzory malowany,

Ustawiony, jak wypada,

Na frachtowej bryce dużej,

Wśród podróży,

W prostym garnku miał sąsiada.

To też ciągle drogą całą

Oburzało

Jego pychę,

Że naczynie takie lichie

Z nim za pan-brat razem jedzie,

Z nim, co ród swój aż z Chin wiedzie

— „Co tak burczysz, jasny Paniel

Zkąd to na mnie zagniewanie? —

Rzeczce Garnek — mojaż wina,

Że i mnie też żyć sądzono?

Wszak nas obu rodzi glina,

I kres jeden czeka pono“...

Ledwie skończył, gdy po chwili

Wóz się z górki w przepaść chyli

I przewraca, tłukąc w szczęty

Wazon w Chinach aż poczęty!

A i Garnek prosty, szary

Na te same poszedł mary...

Z obu naczyn — marne trupy:

Proch!.. skorupy!..

Józef Grajner.

Z miasta i kraju.

* Ministerjum oświaty, na wsparcia dla wdów pozostałych po urzędnikach zmarłych, wyznaczyło na r. b. sumę 3,000 rs.

* W rozkazie policyjnym zamieszczono: „Z powodu zbliżającej się ciepłej pory, poleca się pp. komisarzom cyrku-

— Dzięki Bogu, inaczej bowiem zretrowałbym na pewno i poleciał za generałem

— Pozwalam na to ale tymczasem powróćmy do Melasa.

— Przypraszam generale, ale ja dopiero po raz pierwszy o nim słyszę.

— Ja jednak od dawna już o nim myślę. Wiesz gdzie pobiję Melasa?

— Naturalnie!

— No gdzie?

— Gdzie go generał napotkasz.

Bonaparte zaczął się śmiać.

— Głupiec jesteś!.. powiedział z serdeczną poufałością i położył się na mapie.

— Chodź no tutaj.

Roland rozłożył się obok niego.

— Patrz — ciągnął Bonaparte, patrz gdzie go biję...

— Przy Aleksandryi?

— O dwie, albo trzy mile od niej. W Aleksandryi ma swoje magazyny, szpitale, artylerję i rezerwy, więc się ztąd nie poruszy. Trzeba natrzeć nań energicznie, inaczej nie będę miał spokoju. Przejdź Alpy — a on wejdzie na wielki Saint-Bernard — wpadną nań, kiedy się najmniej będzie tego spodziewał i pobije na poczekaniu.

— Co do tego, to zgadzam się najzupełniej z generałem.

— Rozumiesz otóż, że ażebym oddał się spokojny, nie mogę mieć Wandeia po za sobą.

— Posyłasz mnie zatem generał po to abym uspokoił Wandeę?..

— Ten młody człowiek nagadał mi o niej ważnych rzeczy. To dzielni żołnierze ci Wandejczycy — a zwłaszcza prowadzeni przez takiego człowieka z głową jak Grzegorz Cadoudal... Chciałem mu ofiarować stopień pułkownika, ale go nie przyjmie...

— Hol hol... wybredny ma gust zatem.

— Ale jest jedna okoliczność, o której nie wie.

— Kto... Cadoudal?

— Cadoudal — nie wie, że opat Bernier zrobił mi pewne odkrycia na pewnych naturalnie warunkach.

— Opat Bernier?

— Tak.

— Któż to jest ten opat Bernier?..

— Syn włościanina z Anjou, mający lat około trzydziestu czterech, były proboszcz Saint-Land w Angers, który kiedy wybuchło powstanie odmówił złożenia przysięgi i rzucił się pomiędzy Wandejczyków. Dwa czy trzy razy Wandeia została uśmierzoną, raz czy dwa razy uważano ją za stanowczo przypadłą. Mylono się jednak grubo. Wandeia by-

ła uśmierzoną, ale opat Bernier nie podpisał traktatu pokoju, Wandeia nie żyła ale żył opat Bernier. Pewnego dnia Wandeia okazała się dlań niewdzięczną. Chciał aby go ogłoszono agentem głównym wszystkich wewnętrznych armij rojalistycznych, ale Stefflet prze-ważył decyzję i uznano za agenta hrabię Colberta de Maulevrier, który kiedyś był panem Berniera. O drugiej nad ranem rada się rozessała — a opat Bernier zniknął. Co robił tej nocy, wiedział tylko Bóg na niebie, a Opat na ziemi, ale o czwartej oddział republikański otoczył dom w którym Stefflet spał bez żadnej straży. Został aresztowany i w ośm dni skazany w Angers... Naza-jutrz d'Antichamp obejmował główne dowództwo i zaraz, ażeby nie popełnić tej samej co Stefflet pomyłki, mianował Berniera agentem głównym... Rozumiesz mnie teraz?

— Doskonale!

— Otóż ten opat Bernier, zrobił mi pewne odkrycia.

— Jaktol zrobił odkrycia Bonaparte-mu?... pierwszemu konsulowi?... Ależ to przesłownie z jego strony!.. I przyjął generał warunki jakie stawiał?..

— Tak jest Rolandzie, byleby Wandeia przestała mnie niepokoić, otworzę mu kościoły i wrócę księży.

— A jeżeli śpiewać będą „Domine sal-vum regem?..“

— To jeszcze będzie lepiej, aniżeli gdy nie śpiewają. Pan Bóg jest wszechmocny i sam zdecydował. No teraz kiedy ci się wytłómaczyłem, czy podobna ci się twoja miśya?..

— Wspaniałal!..

— Masz — że zatem list do generała Hedouville. Będzie on traktował z opatem Bernier jako głównodowodzący armią zachodnią, ale ty musisz być obecnym przy wszystkich konferencyach. On wypowiadać będzie moje słowa, ty będziesz tam myślą moją. Teraz wyjeżdżaj jak najprędzej, a czem prędzej powrócisz, tem prędzej Melas zostanie pokonany...

— Zostaw mi generale tylko tyle czasu, ile potrzeba do napisania listu do matki.

— Gdzie ma stanąć?..

— W hotelu Ambadorskim.

— Kiedy spodziewasz się jej przyjazdu?..

— Dziś jest 21 stycznia, przyjedzie więc 25-go wieczorem albo 26-go rano.

— I zajadzie do hotelu Ambadorskiego?..

— Tak jest generale.

— Podejmuję się wszystkiego!..

lowym zarządzić przyprowadzenie do należytego stanu wszelkich sztydów fabrycznych i sklepowych, a zarazem uwagę zwrócić na ruski tekst, jaki w wielu razach odznacza się błędami grammatycznymi."

* **Licytacja.** W dniu jutrzejszym odbędzie się w magistracie licytacja na wykonanie robót przy urządzeniu jarmarku wełnianego, w ciągu lat 3-eh, w dziedzinie magazynu bankowego przy ulicy Nowogrodzkiej. Licytacja rozpocznie się od sumy rs. 602 kop. 34. Vadium rs. 120.

* **Uratowani.** Kancelarya naczelnika pow. warszaw. otrzymała wczoraj telegraficzne zawiadomienie, że w Płocku uratowano sześć osób, umieszczonych na dachu płynącej chaty wieśniaczej. Okazało się, że była to rodzina Bartłów, składająca się: z małżonków B., matki starej, dwojga dzieci oraz kuzynki. Zgłodniałych i przemarzniętych rozbitków nakarmiono i ogrzano, a następnie wysłano ich statkiem parowym do wsi Borki, z kąd ich powódź uniosła a gdzie woda już teraz ustąpiła.

* **Z Wisły.** Poziom wody na Wiśle wynosi już zaledwie stóp 12. Od wczoraj zapanowało na Wiśle gorączkowe ożywienie, gdyż statki p. Fajansa kursować już zaczęły do Płocka, zaś berlinki i inne statki wodne w tych dniach spuszczone zostaną na rzekę, dla rozpoczęcia ruchu spławnego.

Woda z parku praskiego oraz z ulicy Garbarskiej ustąpiła już zupełnie, a praska łacha wiślana opróżnia się coraz więcej z poustawianych tam przed zamrażnięciem Wisły, różnych budynków i łazienek.

* **Ze zgrupowań.** W grudniu r. b. kończą się trzyletnie kadencje starszego i podstarszego zgrupowania szewców warszawskich. Ponieważ sporządzenie listy wyborczej, przesłanie jej politycy a następnie przedstawienie do zatwierdzenia władzy, zajmie sporo czasu, przeto pan prezydent polecił urzędowi starszych zgrupowania szewców, zająć się czynnościami przygotowawczymi do wyborów nowego składu urzędu w jak najprędszym czasie.

* **Pensje do orderów.** Kapituła cesarskich i królewskich orderów ruskich pomieszcza w „Prawitelst. Wiestniku” listę osób, na które, jako na kawalerów róż-

nych orderów, przysła obecnie kolej pobierania pensji rocznej w statutach odpowiednich określonej. W liście tej mieszczą się pomiędzy innymi następujące osoby:

I. Kawalerowie orderu św. Jerzego za wysługę lat 25 w stopniach oficerskich, nagrodzeni w latach 1851 i 1852: Adam Krause, Alek. Kunicki, Mik. Górski, Apolonjusz Hryniewicz, Bazyli Domontowicz, Teodor Lelewski, Szymon Kamieński, Józ. Bardowski, Józ. Gaszewicz, Paweł Katowicz, Józef Cytowicz, Walery Paszek, Edward Heidenreich, Stanisław Kopernicki i Ignacy Dobrowski.

II. Kawalerowie orderu św. Włodzimierza kl. 3, nagrodzeni w r. 1854: Grzegorz Jezierski, Feliks Swądkowski, Edward Białocki, Stanisław Łyszczynski i Paweł Iliński.

III. Kawalerowie orderu św. Włodzimierza kl. 4, nagrodzeni w r. 1837: Jan Adamowicz, Andrzej Kamieński, Aleks. Chłopicki, Andrzej Ostrowski, Stabrowski, Romuald Chruszczewski, Filip Strolicki, Adam Malinowski, Antoni Wiszniewski, Aleks. Rosiński, Szymon Chrapowicki, Franc. Ważyński, Michał Maksymowicz (s. Piotra), Apolinary Arcimowicz, Michał Maksymowicz (s. Aleksandra), Ignacy Sipajło, Ignacy Tomkiewicz, Jan Bieliński, Michał Czackowski, Jerzy Szemiot, Stefan Jasieński, Rafał Grabowski, Stanisław Czarnowski, Józef Milanowski, Ignacy Politolski i Wincenty Bartoszewicz.

IV. Kawaler orderu św. Anny kl. 1, nagrodzony w roku 1862: Piotr Rogowicz.

V. Kawalerowie orderu s. Anny kl. 2, nagrodzeni w roku 1848: Jan Sokółski, Piotr Wiszniewski, Jan Modzelewski, Jan Nowicki, Paweł Chłopyński, Paweł Sobolewski, Ksawery Marszycki, Kazimierz Świętorzecki, Piotr Stawicki, Mikołaj Kobylński, Edward Heidenreich i Klemens Doliński.

VI. Kawaler orderu św. Anny kl. 3, nagrodzony w roku 1847: Aleks. Piątkowski.

VII. Kawaler ord. św. Stanisława kl. 1, nagrodzony w r. 1864: Edward Białocki.

VIII. Kawalerowie orderu św. Stanisława kl. 2, nagrodzeni w roku 1855: Onufry Pucyło, Antoni Rakilewicz, Grzegorz Rudnicki, Aleksander Toporski i Kazimierz Oleksiński.

IX. Kawalerowie orderu św. Stanisława kl. 3, nagrodzeni w roku 1841: Zygmunt Bartoszewicz, Józef Jurkiewicz, Białocki, prałat Oczapowski, Ignacy Jasiukowicz, Antoni Statkiewicz, Aleksan. Chmyrowski, Konstanty Rzewuski, Karpiński, Michał Odorski.

Osoby wyżej wymienione, o ile pozostają przy życiu, winny się zgłosić celem otrzymania pensji, do kapituły orderów, wraz z odpowiednimi dowodami prawa ich popierającymi, w ciągu lat trzech od publikacji; w razie przeciwnym zostają sprekludowani.

* **Roboty miejskie.** W dniu wczorajszym rozpoczęte zostały w mieście roboty około naprawy bruków, podczas zimy uszkodzonych. Roboty prowadzone są na ulicach: Przedokopowej, na Krakowskim-Przedmieściu, na Aleksandryi, na Ś-to Krzyżkiej oraz: na grobli Aleksandrowskiej przy parku na Pradze. Materiały potrzebne zostały złożone na miejscu, a do stu robotników zajętych jest pracą.

* **Ceny węgla w składach p. F. Ka-pińskiego** od wczoraj niższe zostały o 5 i 10 kop. na korcu, drzewa o rubla na sążniu kubicznym.

* **Na regulację Dniepru pod Kijowem i Kremieńczugiem,** wyznaczono 90 tysięcy rubli.

* **Kongres więzienny międzynarodowy IV-ty,** odbędzie się w roku przyszłym w Petersburgu.

* **Wedmiarów do wodociągów nowych** nabędzie magistrat w r. b. za rubli 30,000.

* **Rządcy domów w Warszawie** otrzymali blankiety dla zbierania wśród lokatorów ofiar na zakłady dobroczynne.

* **Nagła śmierć.** W Przasnyszu zmarł nagle, naczelnik powiatu tamtejszego Andrzej Hołyński.

* **Poseidzenie.** Pojutrze we czwartek, o 8-iej wieczorem, w lokalu Towarzystwa ogrodniczego, odbędzie się posiedzenie komisji stałej teorii ogrodnictwa, oraz nauk przyrodniczych, pomocniczych. Porządek dzienny jest następujący: 1) odczytanie protokołu z poprzedniej sesji; 2) przemówienie p. Stefana Makowieckiego na temat: „Przyczynę do znajomości flory w okolicach Warszawy.”

* **Żegluga.** Za kilka dni zaczyna kursować statki pasażerskie pomiędzy Warszawą, Włocławkiem, Ciechocinkiem i Toruniem, oraz pomiędzy Warszawą a Mniszewem i pomiędzy Nowo-Aleksandryą a Sandomierzem.

* **Nadużycia.** W Koninie odkryty został deficyt na 4,400 rs., którego dopuścił się rejent miejscowy R., obecnie już zawieszony w urzędowaniu i oddany pod sąd; innemu rejentowi wytoczono znów sprawę karną o spóźnienie się w złożeniu pobranych przezeń opłat skarbowych do kasy gubernialnej, a kancelaryę jego również tymczasowo zamknięto.

* **W Towarzystwie kredytowym** miasta Warszawy, rozpoczął się wczoraj pobór raty kwietniowej.

* **W Towarzystwie dobroczynności** odbędzie się w dniu jutrzejszym posiedzenie członków wydziału egzaminacyjnego i wsparć.

* **Orkiestra węgierska** znów zawitała do Warszawy i usadowiła się w Dolinie Szwajcarskiej. W sobotę nadchodzącą odbędzie się pierwszy koncert.

* **Ładna moda.** Moda chce abyśmy ubierali się na... żółto.

Nawet kapelusze cylindrowe mają być koloru kanarkowego.

Kilka takich okazów z jedwabnym połyskliwym włosiem, już sprowadzono do Warszawy.

* **Władza edukacyjna** rozesała do wszystkich dyrekcji naukowych i inspekcji szkół warszawskich nowe rozporządzenie, ażeby wszelkie napisy na szyldach zakładów naukowych rządowych umieszczane były wyłącznie w języku ruskim.

* **Szkół średnich i elementarnych** w 7-iu guberniach północno-zachodnich znajdowało się w r. z. 5,194, a uroszczęcało do nich 184,164 dzieci. Gubernia Wileńska liczy zakładów naukowych 582 z 21,144 uczącymi się; Kowieńska ma 205 szkół, z 12,724 uczniami; Grodzieńska 758 z 34,622; Mińska 1,291 szkół z 36,235, Witebska 370 z 14,608, Mohylewska 1,108 szkół z 32,485, zaś Smoleńska 472 szkół, z 14,112 uczniami.

* **Przeprowadzka.** Od wczoraj zapanował na wszystkich niemal ulicach ruch niezwykły. Przyczyną jest przeprowadzka wielkanocna, która trwać

— Jako generale podejmiesz się wszystkiego?...

— Naturalnie, matka twoja nie może przecie mieszkać w hotelu.

— A gdzie ma mieszkać?...

— U przyjaciół.

— Nie zna nikogo w Paryżu.

— Bardzo cię przepraszam panie Rolandzie. Pani de Montrevel zna obywatela Bonapartego, pierwszego konsula i obywatelkę Józefinę Bonaparte...

— Nie pomieścisz przecie mojej matki w Luksemburgu generale, uprzedzam, żeby ją to bardzo żenowało.

— Zamieszka zatem przy ulicy Victoire...

— O!... generale...

— No! no! to już postanowione. Jedź a przyjeżdżaj co najprędzej.

Roland chwycił pierwszego konsula za rękę i chciał ją pocałować, ale ten przyciągnął go do siebie.

— Uściskaj mnie kochany Rolandzie. Życzę ci powodzenia...

— We dwie godziny później, Roland w karetce pocztowej jechał już drogą do Orleanu, a nazajutrz wjeżdżał do Nantes, po kilkunasto godzinnej podróży.

VII.

Dyliżans z Genewy.

O tej samej prawie godzinie, o której Roland wjeżdżał do Nantes, dyliżans ciężko obladowany, zatrzymał się przed oberżą „Złotego krzyża,” przy ulicy Chateillon sur-Seine.

Zaledwie przystanął, konduktor zeskoczył na ziemię i otworzył drzwiczki. Podróżni zaczęli wysiadać, a było ich w ogóle osób siedm.

Wewnątrz trzech mężczyzn i dwie kobiety, z których jedna z małym dzieckiem przy piersi.

W przedziale drugim matka z synem.

Trzej podróżujący mężczyźni byli to: doktor z Troyes, zegarmistrz z Genewy i architekt z Bourg.

Z dwu kobiet: jedna była panną służącą, udającą się za swą panią do Paryża, druga mamką odwożącą dziecko rodzicom.

Matka z synem z przedziału, była kobietą czterdziesto letnią ze śladami wielkiej piękności, synem jej, chłopiec jedenastoletni.

Trzecie miejsce w przedziale zajmował konduktor.

Śniadanie jak zwykle przygotowane było w dużej sali hotelowej.

Było to jedno z tych śniadań, którego konduktor w znowie bodaj z gospodarzem, nie pozwala nigdy dokończyć.

Służąca i mamka poszły do piekarni kupić świeżych bułek, mamka dokupiła sobie jeszcze kiełbasy i obie wsiadły z powrotem do dyliżansu, gdzie spokojnie zabrały się do spożywania śniadania.

Doktor, architekt i zegarmistrz, matka i syn weszli do oberży i ogrzawszy się na poczekaniu przy dużym kominie kuchennym, przeszli do sali jadalnej i zasiedli przy stole.

Matka poprzestała na filiżance kawy ze śmietanką i troszę owoców.

Dzieciak ucieszony, że może udawać dorosłego, zabrał się do śniadania à la fourchette.

Pierwsza chwila, jak zwykle przy jeździe była milcząca.

Pierwszy odezwał się zegarmistrz z Genewy do doktora:

— Daję słowo obywatelu, że bardzo rad byłem, gdy się nareszcie rozwidniło i noc minęła.

— Pan nie sypia w drodze?—zapytał doktor.

— Przeciwnie, sypiam zwykle całą drogę, ale tym razem obawa przemęgła fatygę.

— Obawiał się pan ażeby nas nie wyrócono?—wtrącił architekt.

— O! wcale nie o to się obawiałem; mam takie szczęście, że gdy jadę nigdy się powóz nie wywraca ..

— Czegóż się więc pan tak obawiał? zapytał znów doktor.

— Bo w Genewie utrzymują, że drogi francuzkie nie są zbyt pewne.

— Jak czasem - zauważył architekt.

— Jak czasem? — powtórzył zegarmistrz.

— Tak—ciągnął architekt, jeżeli na przykład przewozilibyśmy pieniądze rządowe, to napewno bylibyśmy napadnięci...

— Tak pan sądzisz?

— Utrzymuję tak stanowczo. Nie wiem jakim sposobem, ale to wiem, że te potępienicy ze stowarzyszenia Jehu, doskonale są poinformowani i nie mylą się nigdy.

Doktor skinął głową potwierdzająco.

— Więci pan, panie doktorze, podziela zdanie tego pana?

— W zupełności.

— A gdybyś pan był wiedział, że pieniądze rządowe znajdują się w dyliżansie, bylibyś pan odważył się na podróż?

(Dalej ciąg nastąpi.)

będzie przeszło tydzień. Na wielu do-
mach widzimy jeszcze wywieszono kar-
ty najmu, a ceny mieszkań skromniej-
szych, są stosunkowo droższe niż lokal-
ów większych.

* Druga konferencja w lokalu p. Po-
piela w przedmiocie ukończenia li-
sty dam w r. b. kwestować mających,
odbędzie się w czwartek 4 b. m. o 2-
ej z południa.

* Z aury!
Co się dzisiaj w mieście dzieje!
To aż strach!
Słodkich marzeń twoich, bracie,
Ranał gmach!
Śpiewny kwiecień co miał przynieść—
Ciepła moc,
Wiele chłodem w całym mieście
W dzień i w noc...
Nadto wczoraj, jeśliś widział,
Padal... śnieg!...
Co na dachach, bruku, skwerach
Sobie legł!
A zaś w jedną chwilę potem,
Stopniał już...
Więc przeklina dzisiaj błoto...
Miejski stróż!
Ciężką znowu dola jego
Dzisiaj jest,
Bo choć gniewny i... niemiły
Robi gości,
Sprzątać musi wszakże bruki
Cały dzień,
Więc też niedziw, że przeklina
Wszystko w pień!
*
Przybądź wiosno i swem tchnieniem
Ogrzej tych,
Których zima miała długo
W szponach swych!...

A. S.

* W ciągu ostatnich lat siedmiu w
całej Rosji wraz z Królestwem Pol-
skiem, z wyjątkiem Petersburga, by-
wało przeciętnie po 40,000 pożarów
rocznie. Straty roczne wynosiły w prze-
cięciu po 70 milionów rs.

* Ociemniałi. W gubernii Kurlandzkiej
liczba pozbawionych wzroku wynosi
1,369 osób, w tej liczbie mężczyzn 54%,
kobiet 823. Najwięcej ociemniałych, bo
aż 1,218 przypada na włościan, (męż-
czyzn 474, kobiet 744).

Ciepła dziś rano o 7-jej stopień 1, wczoraj
w południe ciepła stopni 3.

Spadnięcie. Wincenty Lipiński, robotnik
w browarze Junga pod nr. 46, przy
ul. Grzybowskiej, spadł z bloku z wyso-
kości 2-go piętra i uległ ciężkim obra-
żeniom na całym ciele. Bezprzytomnego od-
wieszono do szpitala św. Ducha.

Napaść. Nocy wczorajszej w alejach
Ujazdowskich, w pobliżu ulicy Pięknaj,
znaleziono jakiegoś mężczyznę w stanie
bezprzytomnym, broczącego we krwi.

Ranny po odzyskaniu zmysłów w razu-
rze felcerskiej, dokąd go odwieziono, ze-
znał, iż poranili go dwaj, znajomi, a przy-
czyną napadu była kobieta.

Sledztwo celem ujęcia napastników za-
rządzono, a ofiarę napadu odwieziono do
szpitala.

Utonięcie. Onegdaj 10-letni chłopiec
nieznanego nazwiska, wskakując do
łódki naprzeciwko ulicy Bednarskiej, wpadł
do wody i pomimo zarządzanej pomocy,
wniesiony przez prąd rzeki, utonął. Zwłok
nie odnaleziono.

Wybuch. W składzie starego żelazta
pod nr. 2 na Grzybowie, przy topieniu od-
łamów eksplodował granat artyleryjski,
wskutek czego jeden z robotników uległ
zgruchotaniu nogi. Poszwankowanego od-
wieszono do szpitala na Smolną.

Ujęci. W dwóch kościołach ujęto na
uczynku kradzieży złodziei kieszonkowych,
specjalnie w świątyniach operujących.

Jednego z nich, Franciszka Gorkow-
skiego, przytrzymał agent policyi w koście-

le św. Karola Boromeusza, drugiego zaś
Bernarda Fontalińskiego, złodzieja poby-
towego, ujęto w kościele św. Aleksandra.

Najejchanie. Wczoraj na ulicy Muranow-
skiej Zefim Zeszuryn najejchany przez wóz
robotczy, upadł i poniósł bolesne obrażenia.
— Furgon rzeźniczy w przejeździe przez
ulicę Freta przewrócił Antoniego Trzebickiego,
który złamał rękę.

Kradzieże. Z mieszkania Franciszki Ku-
bowej przy ulicy Zajęcej pod Nr. 12
skradziono garderobę, książeczkę kasy o-
szczędności i 5 kwitów lombardowy ch.

— Z mieszkania Stefana Skoruzew-
skiego przy ulicy Żurawiej pod Nr. 26
skradziono futro podbite lisami, żakiet
czarny i zegarek budzik; uszkodzony
oblicza stratę na 100 rs.

— Naczelnik wydziału śledczego w ra-
tuszu rozesłał do wszystkich bankierów
tutejszych zawiadomienie, że skradziono
następujące listy zastawne Towarzystwa
Kredytowego Ziemińskiego, a mianowicie:
na 500 rubli nr. 52329 i po 250 rubli
nr. 84365, 72552, 78046, 77978, 99477,
95045, 75340 i 7164.

Wypadki z ogniem. Wczoraj około go-
dziny 6^{3/4} wieczór, właściciel domu przy
ulicy Nowozielnej pod 50 p. Baumbrater,
zawiadomił straż, iż w jego nieruchomości
wybuchł pożar. Niebawem wszystkie od-
działy przybyły na miejsce, lecz jak się
okazało niebezpieczeństwa wielkiego nie-
było, gdyż tylko na poddaszu z niewiado-
mej przyczyny zapalił się kufer z rzeczami
a następnie drewniane więzania dachu.
Ogień bez żadnych następstw ugasili kil-
koma kublami wody topornicy z ratuszo-
wej straży, przyczem uszkodzono kawałek
dachu.

— Wczoraj około godziny 10-jej i pół
wieczór przy ulicy Senatorskiej pod nr. 29
w składzie mydła, świec i nafty p. Krza-
nowskiego z niewiadomej przyczyny zapa-
liła się ściana drewniana przyległa do skła-
du. Wezwany na ratunek pobliski od-
dział straży po wyrąbaniu i zalaniu płoną-
cych części ściany ogień ugasił, straty jednak
w towarach są stosunkowo dość znaczne, bo
dochodzą zdaniem poszkodowanego 2,000
rs. Skład ubezpieczonym był w warszaw-
skim Towarzystwie Ubezpieczeń.

* Skala, powiat olkuski, gub. Kie-
lecka. (List „Dziennika Dla Wszyst-
kich“).

W tych dniach nadeszło z Lublina
pozwolenie na otwarcie stacji poczto-
wej w Skale, co nastąpi 13 kwietnia.
Dobrzeby było, aby i inne pisma co-
dziennie powtórzyły powyższą wiado-
mość, gdyż dla warszawiaków, którzy
licznie podczas lata nawiedzają Ojców
i od dawien dawna uskarżali się na nie-
dogodność w odbieraniu i przesyłaniu
listów, wieść ta powinna być miłą nie-
spodzianką. S. W.

* Osada Szeńsk, powiat Mławski,
gubernia Płocka. (List „Dziennika Dla
Wszystkich“).

Osada nasza, niegdyś miasteczko, le-
ży o 14 wiorst od granicy Prus, nad
rzeką Mławką, liczy ludności stałej
około 4,000, z której żydów 1,500,
handlujących przeważnie zbożem. Skle-
pów co niemiara, cały rynek, dom przy
domu, wszystkie żydowskie, bo jedyny
katolicki został już zwinięty, natomiast
wśród 6 szynków utrzymał się jeden
katolicki.

Gdyby znalazł się jaki katolik, dość
zamożny — a założył sklep w rodza-
ju traktyni, miałby powodzenie. Miesz-
kańcy Szeńska, trudnią się wogóle rol-
nictwem, lecz sporo także zajmuje się
krawiectwem, szewctwem, kowalstwem,
stolarstwem, bednarstwem i t. p.

W osadzie wznoszą się dwa kościoły
murowane, parafialny, pod wezwaniem
św. Wojciecha, wyrestaurowany grun-
townie r. 1884, kosztem parafii i drugi
nowowbudowany, murowany, zwany
kaplicą, pod wezwaniem św. Barbary.

Nowy kościół wykończony w r. 1887,
stoi na cmentarzu grzebalnym. Zawdzię-
czać go należy ofiarności i zabiegom
dziedzica p. W. Gadowskiego, miejscow-
ego proboszcza Tarnowskiego, wika-
ryusza Deplewskiego, wójta gminy, do-
zoru kościelnego, członków komitetu bu-
dowlanego i wogóle całej parafii. Od-
prawiane było w tym kościele pierw-
sze nabożeństwo dnia 4 grudnia 1888 r.

Z instytucji istnieją w Szeńsku: ur-
ząd gminny, szkoła trzy oddziałowa,
pocztą i apteką. Służbę zdrowia spraw-
ują dwóch doktorów, jeden miejscowy,
drugi pułkowy, felozerów dwóch ży-
dowskich, akuszerki dwie katolickie. Co
do porządków miejskich, aleje i rynek
są brukowane polnym kamieniem i wy-
sadzone drzewkami, akacją i kasztana-
mi, które niestety miejscowi mieszkań-
cy tak zaniedbali, że większa ilość wy-
schła, a i reszta zapewne ulegnie temu
losowi, bo trzoda chlewna obgryza je z
upodobaniem i bez żadnej przeszkody.

Urodzaj w naszych stronach niezły,
żyto płaci się po 3 rs. 37 i pół kop.,
pszenica 5 rs. 50 kop., jęczmień 2 rs.
35 kop., owies 2 rs. 25 kop., groch 4 rs.
50 kop., siana pud 35 kop., kartofle
1 rs. 50 kop. D.

* Prudy, pow. Wilejski, gub. Wileń-
ska. (List „Dziennika Dla Wszyst-
kich“).

W pobliżu folwarku Prudy, odległego
o 100 wiorst od Wilna, znajdują się dwa
miasteczka niewielkie Smorgonie i Li-
bidzewo. Miasteczko Smorgonie w pow.
Oszmiańskim składa się z półtora tysiąca
mieszkańców w połowie żydów. Wypie-
kane w Smorgonie owarzaneczki, roz-
chodzą się w kilka gubernij. Prócz pie-
karstwa, trudnią się mieszkańcy garbar-
stwem czyli wyprawianiem skór. W Li-
bidzewie położonem w powiecie Wilej-
skim, ludność stanowią przeważnie ży-
dzi. Chociaż w Libidzewie jest szkółka,
mało jednak korzyści z niej, bo czego się
dzieci włościańskie w porze zimowej nau-
czą, tego zapomną w lecie przy paszeniu
bydła. Lud w ogóle jest ciemny. Do-
brze wie dzie się w Libidzewie tylko ży-
dom, którzy zawładnęli nietylko szyn-
kami ale i całym handlem.

Sklepu chrześcijańskiego nie ma za-
dnego.

Na jarmarki, których w Libidzewie
odbywa się 6 do roku, przywożone są
na sprzedaż różne towary drobne, oraz
dostarczana jest znaczna ilość koni, by-
dła rogatego i nierogacizny.

Całe miasteczko Libidzewo, należy
do p. Cywińskiego.

W Libidzewie jest cerkiew muro-
wana i kościółek drewniany niewielki.

Parafianie składają się z 2,000 dusz,
przeważnie drobnej szlachty.

Kościół libidzewski ma 3 ołtarze,
z których jeden zupełnie zniszczony i
ani myśleć o jego naprawie, bo parafia
uboga i mało się tem interesująca.

O obywatelach w tych stronach nie
wiele się da dodatniego powiedzieć.

Sporo potraciło majątki, niektórzy
pozbyli się ich, ażsby wywedrować do
Ameryki, a zresztą pod każdym wzglę-
dem gospodarka idzie słabo.

Są wprawdzie i wyjątki, są obywate-
le, którzy umieją rządzić się dobrze i
gospodarstwo prowadzą tak wzorowo,
że młodzież przebywa u nich na prak-
tyce rolniczej.

Wyżej wspomniałem, że lud prosty jest
bardzo nieokrzesany, wierzy on w rozma-
ite przesady, gusta, zażęgniwania i t. p.
Włościanie ubierają się w siermięgi z
szarego sukna grubego i kaptury galon-
em oszyte. Buty rzadko kiedy można
widzieć, najczęściej łapcie z łożowej ko-
ry. Życie ich ogólne bardzo nędzne, ży-
ją w domach kurnych, chleb jedzą czar-
ny, w połowie z plewą od zboża, naj-
więcej zaś biedaków. Ceny zboża u nas
są dosyć niskie, żyto płaci się pud ko-

piejek 55, owies kop. 45, jęczmień k. 60,
groch 70, gryka kop. 70, pszenica ko-
piejek 90. J. B.

* Odessa. (List „Dziennika Dla
Wszystkich“).

Anormalny stan odeskiego handlu
zbożowego, niejednokrotnie już zwracał
uwagę szerokiego koła zainteresowa-
nych producentów i uwaga ta z rokiem
każdem wzrasta ze względu, iż niepra-
widłowość stosunku coraz czarniejsze-
szemi zaznacza się barwy. Delegat
zjazdu 2-jej grupy kolei żelaznych p.
Fedorow oblicza, iż od r. 1882 do 1886
w porównaniu z poprzednim pięcio-
leciem, wywieziono z Odessy zagranicę
17 milionów czterterików zboża wię-
cej i otrzymano na nadwyżkę tylko 15
milionów rubli.

Cały nasz handel chlebem odbywa
się za pomocą domów komisowych — a
na dnie wszystkich niemal operacyj
zbożowych, spoczywa szwindel i zła
wola. Fałszywe próby, domieszka pia-
sku, plewy lub gliny do zwykłych zali-
cza się rzeczy. Wobec tego zaufanie
zagranicy upada — a zamiejscowi kup-
cy na szwindel używają szwindlu, któ-
ry znowu podsyca pomysłowość pp. ko-
misantów, powiększając błędne koło
formalnej niemocy odeskiego zbożowe-
go rynku. Istnieje mianowicie zwyczaj,
zwany *gierkanjem*; zagraniczni kupcy,
nabywszy część partii odrzucają resz-
tę, jako niepewnej wartości, co po-
ciąga za sobą odpowiednią zniżkę ceny,
a w dalszym ciągu odpowiednie również
a wyżej zaznaczone pogorszenie gatun-
ku towaru. Do powyższego dodać jesz-
cze należy, iż cały niemal wywóz odby-
wa się na cudzoziemskich statkach,
przechodzących do Odessy najczęściej
tylko z ładunkiem, na skutek czego
porównawcze ceny wzrastają do liczb
tak olbrzymich, iż frachty do Genui z
Odessy i Ameryki — są jednakowe.

P. R.

* Poznań, 1-go kwietnia (List D.
D. W.) Wylew ogromny. Woda doszła
już do 6 m. 30 ctm. wysokości, brak
więc tylko 38 ctm., do wysokości zeszo-
łorocznej. Z Pogorzeli, gdzie woda za-
częła opadać i w dalszym ciągu doszła
do 4 m. 37 ctm., nadeszła wczoraj po
południu depesza, że Warta ponownie
przybierać zaczęła i to od rana o 10
ctm., tj. do 4 m. 47 ctm. Całe Wielkie
Garbary są już pod wodą i tworzą no-
wą rzekę; mało co, a woda dojdzie do
bramy dębińskiej, przez którą z drugiej
strony woda się przelewa. Cała prze-
strzeń od tej bramy na Dębnie przed-
stawia rozległe jezioro, otoczone z jed-
nej strony kominami cegielnii na Zegrzu
i Starolecie, z drugiej wyżej położonemi
domami na Wildzie, której dolne części
już także są pod wodą. Na Chwaliszew-
wie pędzi woda bocznymi ulicami i za-
lewa samo Chwaliszewo; kto może, u-
cieka z dolnych części miasta, pozostali
wynoszą się do górnych pięter — jeżeli
się gdzie piętra — większa część chroni
się na poddaszu i dachy, z których o-
czekują pomocy. Plac Tumski w części
zalany. Psalterja i kościółek Panny
Maryi pod wodą; księża dostają się o-
becnie jeszcze po kładkach na suche
miejsca, ale i te niebawem woda zaleje.
Szkoły zamknięte, a w klasach lokują
powodzian. Również przerwano naukę
w gimnazjum św. Maryi Magdaleny,
które stoi pod wodą. Pomosty, ustawio-
ne w wielu miejscach, spłynęły. Na no-
wej stacji kolejowej przy tamie gar-
barskiej ruch pociągów osobowych i to-
warowych wstrzymano, a stację zam-
knięto. Rybaki, ulica Strzelecka, Zie-
lony ogród, ulice sąsiednie, kościół Bo-
żego Ciała — wszystko pod wodą. Ko-
munikacja na kolei poznańsko-szam-
borskiej została w dalszym ciągu, po-
między Środą a Sulęcinem przerwana,
tak, że obecnie pociągi z Poznania do-

chodzą tylko do Środy, z drugiej strony od Kluczborska tylko do Chocicz. Podróżnych ekspedują kolejami Poznań-Września-Jarocin, resp. Poznań-Gniezno-Września-Jarocin.

NEKROLOGIA.

† Dnia 3-go kwietnia, t. j. we środę, odbędzie się w kościele świętokrzyskim o godz. 9 i pół z rana nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Jakóba Puczkowskiego, byłego radcy dworu.

† Ś. p. Adam hr. Ożarowski, opatrzony św. sakramentami, przeżywszy lat 76, zasnął w Bogu w majątku rodzinnym Brzoza. Nabożeństwo żałobne odbyć się ma w dniu 4-ym kwietnia, t. j. we czwartek o godzinie 10 i pół zrana w kościele świętego Krzyża.

Z prasy ruskiej.

* W gazecie „Świat“ (Nr. 661) czytamy: Teraz, gdy ściągnięte zostały zezwania ze wszystkich członków wyprawy archimandryty Paisyusza i jego towarzysza Aszynowa, stało się rzeczą wiadomą, iż francuzi postanowili byli wytepić misję duchowną ruską w najbardziej nieludzki i w najbardziej niegodny jednocześnie sposób. Pozwoliwszy misjonarzom wysiąść na brzeg, francuzi, podburzani przez misjonarzy katolickich w Oboku, zabrali się do mordowania ruskich wtedy, gdy ci do tego stopnia nie przewidywali napaści, iż pierwsze wystrzały z armat, wzięli za salwy tylko. Pierwszemi ofiarami ataka stały się kobiety i dzieci. Postępowanie admirała Orlie i marynarzy francuzkich, gdy zabierając do niewoli podróżników i kozaków, grabili rami i ozdoby z obrazów, a ubranie i pieniądze z kozaków — było stanowczo nikczemne. Nie może tu pomniejszać winy wykretnego dowodzenie, że misya archimandryty Paisyusza i kozacy oddani zostali do ich zupełnego rozporządzenia, ponieważ ruskie ministerstwo spraw zagranicznych wyparło się całkowicie awanturników, co się ukazało w Afryce. W jakiej formie posłyszeli francuzi to wyrzeczenie się niewiadomo. Z komunikatu urzędowego wiemy tylko, iż nasz rząd oświadczył jedynie, iż wyprawa Aszynowa jest przedsięwzięciem jego prywatnem, przedsięwzięciem nie mającem żadnego związku z działaniami rządu, i że Aszynow odpowiada sam za siebie. Wszystko to najzupełniejsza racya.

W jakiej atoli formie zakomunikowali to francuzom agenci naszego wydziału spraw zagranicznych pp. Kotzebue i Kojander, to należy sprawdzić koniecznie jeszcze. Zdawałoby się, że Rosya jest państwem tak wielkiem i tak potężnem, że ze wszystkimi ruskimi, we wszystkich bez żadnego wyjątku okolicznościach, wypada z odpowiedniem postępować uszanowaniem.

Starcie francuzów z ruskimi w zatoce Tadzarskiej nie bez powodu bynajmniej z taką było powitane radością w Niemczech, we Włoszech i na Watykanie. Nie bez powodu też najlepsi patryoci francuzcy Boulanger, Deroulède, Millevoix, pani Adam, Marbeau i inni przepowiadali, że to nieszczęśliwe starcie może w najfatalniejszy sposób oddziaływać na sympatyje Francyi i Rosyi. I istotnie, sprawa to wcale nie małej wagi. Źródło jej tkwi bardzo głęboko. Z jednej strony działał tu katolicyzm rzymski, chwytający za każdą sposobność szkodenia państwu ruskiemu, z drugiej rząd republikański Francyi, zawsze nieżyczliwie usposobiony dla Rosyi, rząd republikański gotowy zrzec się Alzacy i Lotaryngii na rzecz niemców, gotowy jeszcze z kilka francuzkich ofiarować prowincyj, byleby przeszkodzić dobrym rusko-francuzkim stosunkom. W

przyjaźni z Rosyą, adwokaci widzą zawsze tylko odradzającą się monarchię!...

Rzetelni patryoci francuzcy, nie są w stanie pokonać niegodziwych prądów wiejących w ich ojczyźnie, sami owszem zagrożeni są zatrąta w walce z tymi prądami.

Rosya — musi raz jeszcze przyjść do wniosku, że siła jej w niej samej tkwi jedynie, że nie ma dla niej sprzymierzeńców w Europie.

Powiadają, że archimandryta Paisysz ma zamiar domagać się sądu na postępowanie francuzów w zatoce Tadzarskiej — a sąd taki jest konieczny dla tryumfu prawdy.

Podobnego sądu nie może odmówić rząd francuzki pomimo, że to rząd adwokacki tylko. Potrzeba też nadmienić, że Aszynow osiadł w twierdzy Sogallo zupełnie prawnie. Sułtan miejscowy Mahomet-Loit, ustąpił Sogallo na zupełną własność przyjacielowi swemu Moskowu, proponując mu jednocześnie sojusz przeciwko plemionom sąsiednim — a także przeciwko napastnikom francuzom i włosom. „Ty Moskow, pisze Mahomet-Loit, osiadł u brzegu, a ja w górach i niedopuszczymy do nas ani jednego wroga.“

* „Nwoje Wremia“ odbiera następującą korespondencję z kraju Południowo-Zachodniego.

„Zgodnie z przepisami wydanymi w maju 1883 r. handlować trunkami wolno tylko takim żydom, którzy są właścicielami nieruchomości. Po wydaniu tego prawa wolno było przypuszczać, że szynki wiejskie przejdą całkowicie w ręce włościan, w rzeczywistości jednak widzimy objaw wręcz przeciwny: oto żydzi wszędzie bez wyjątku, gdzie poprzednio zajmowali się szynkarstwem oddają się i teraz temu procederowi. Ktokolwiek podróżował po guberniach Kijowskiej i Wołyńskiej, musiał dojść do przekonania, że powyższe przepisy nie wpłynęły wcale na istotę rzeczy, zmiana jest tylko pozorna. Patenty wykupują obecnie nie żydzi, lecz obywatele a niekiedy włościanie, i potem odstepują swe prawa żydom. Obywatel nie może oczywiście sam siedzieć w szynku, zmuszony więc powierzyć komuś te obowiązki, i to nie żydowi, wybiera w tym celu jakiego zniechęconego już starca, najczęściej byłego stróża. Ten ostatni więc siedzi cały dzień drzemając gdzieś w kącie karczmy pod przypieckiem, nie wtrącając się oczywiście do niczego, a za szynkwasem zwija się żydek. W razie przyjazdu władz, żyd chowa się do komory i wyciągają z kąta owego dziada. Następnie wraca wszystko do poprzedniego stanu.“

ZE ŚWIATA.

(Dokończenia.)

Opowiadają mianowicie, że dzisiejszy kaznodzieja, będąc jeszcze bardzo młodym, rozmyślał się na zabój w pięknej i równej młodej księżniczce, której serce niepozostało nieczule na ogniste spojrzenia młodzieńca. Przysięgli sobie dożgoną miłość, ale rodzice panny nie chcieli za nic pozwolić na ten związek, który uważali za okropny mezalians. Rozdzielono kochającą się parę, ale energiczny młodzieniec nie dał za wygrane i postanowił na polu walki zdobyć tak rozgłosną sławę, aby różnicę urodzenia, która go dzieliła z ukochaną, zarównać. Opuścił tedy miejsce rodzinne i zaciągnął się w szeregi strzelców alpejskich armii sardyńskiej. Ranny w bitwie pod San Fermo, wyzdrowiawszy, towarzyszył Garibaldiemu do Sycylii, a w Neapolitańskim walczył przeciw Burbonom. Bił się pod Milano i pod Santa Maria di Capua, wreszcie w bitwie pod Voltorno ranny śmiertelnie, cudem

niemal uratowany, zakończyć musiał karierę wojskową w stopniu kapitana. Leżał jeszcze w szpitalu w Neapolu walcząc ze śmiercią, gdy mu znać dało, że jego ukochana, którą rodzice przymusem zniewolić chcieli, do posłubienia innego, przeniosła śmierć nad złamanie danej mu niegdyś przysięgi i w dzień, w którym miała iść z innym do ślubu, zażyła truciznę... Znalaziono ją martwą z krzyżem w ręku... Krzyż ten ma wisieć obecnie w celi zakonnej mnicha... Romantyczna ta opowieść znalazła nawet miejsce w jednej z drukowanych biografij słynnego kaznodziei, a uczony bibliotekarz uniwersytetu Bolońskiego, Corrado Ricci w osobnym wykładzie czuł się w obowiązku zbijać te twierdzenia. W dyskusji wziął wreszcie udział poważny watykański organ „Osservatore Romano“, a nie przyznając otwarcie słuszności żadnej stronie, daje do zrozumienia, iż przeszłość uczonego i wymownego mnicha, nie była bez burz i niepokojów i że nie sama tylko tęsknota za kontemplacyjnem życiem, zaprowadziła go do celi klasztornej.

Bądź co bądź, O. Agostino jest dziś człowiekiem najbardziej znanym i najpopularniejszym we Włoszech; na jego kazania, które przez czas wielkopostny wygłasza w Rzymie — w kościele San Carlo al Corso, spieszą tłumy, a wrażenie jest tak wielkie, iż nawet Ojciec Św. jest mocno tym rozgłosem zainteresowany. Przypuszczają nawet, iż O. Agostino otrzyma wkrótce wezwanie do wygłoszenia kazania w obecności Leona XIII-go i kollegium kardynałów w watykańskich murach... W świetnych apartamentach ambasady francuzkiej w Rzymie, w ostatnich czasach nowy ambasador p. Mariani dawał wielką urzędową recepcję. Pałac Farnese, jeden z najwspanialszych, gdzie się mieści ambasada francuzka, świeżo teraz odrestaurowany i urzędowy został z olbrzymim nakładem i smakiem godnym podziwu.

Recepcja p. Marianiego miała pewną tendencję polityczną; chodziło bowiem o zaznaczenie sympatyj francuzkich dla Włoch. Dwór i miasto Wieczae, rząd i dyplomacya, wojsko, prasa włoska i zagraniczna, literatura i sztuka, były silnie i godnie reprezentowane. Król Humbert reprezentowany był na recepcyi przez pierwszego swego adjutanta; ministrowie przybyli wszyscy, a zauważono powszechnie, że p. Crispi bardzo czule uściślał dłoń ambasadora, który następnie długo i z wielkiem ożywieniem rozmawiał z nowym włoskim ministrem finansów p. Seismit-Doda... Cechą charakterystyczną tej recepcyi, a dość rzadko spotykaną we Włoszech był suito i wykwiłtnie zastawiony bufet... szampan lał się strumieniami i nie mało się przyczyniało do ożywienia tego oficjalnego występu ambasadora republiki.

Pomiędzy wielu cennymi przedmiotami sztuki, jakie p. Mariani zgromadził w swojej obecnej rezydencji, znajduje się portret Voltaire'a, przedstawiający go w wieku młodym, a który ma swoją także romantyczną historję. Voltaire w młodości swej kochał się w margrabinie de Villette z domu de Varicoart, której udzielał lekcyj wymowy. Miłość ta trwała... *ce que vivent les roses* — a pani margrabina nie musiała zachować z tych czasów miłego bardzo wspomnienia, bo gdy w lat wiele później, Voltaire, już starcem, pragnął ją odwiedzić, pani de Villette przyjął go za nic nie chciała, nie dając się skłonić ani prośbami, ani sztycherkami wierszami, jakie jej Voltaire mścąc się przysyłał. Do ostateczności doprowadzony takim oporem, Voltaire miał myśl rzeczywiście oryginalną, zamiast nowych ironicznych wierszy, posłał swojej niegdyś bogdane, prze-

śliczny portret swój z czasów młodości, malowany w r. 1718 przez Largillier'a, który też w rodzinie margrabinie pozostał. P. Mariani odkrył go niedawno przypadkiem w domu barona de Varicoart, adjutanta zmarłego króla bawarskiego Ludwika; ojciec barona odziedziczył ten portret po ojcu, który otrzymał go w darze od swej ciotki, owej nieczulej margrabinie de Vilette... Pan Mariani ma zamiar złożyć w darze ten ciekawy zabytek dla muzeum Luwru.

TELEGRAMMY

„DZIENNIKA DLA WSZYSTKICH.“

Petersburg 1 kwietnia. (Tel. Ag. Pół.). Chodzą pogłoski, że przy ministrze komunikacyi mają być utworzone dwie posady towarzyszków: jedno, zajmującego się działem technicznym, drugiego działem gospodarczym. Na posady te wskazują: inżyniera gen. Petrowa i t. r. Neronowa.

Petersburg 1 kwietnia. (Tel. Ag. Pół.). „Grażdanin“ dowiaduje się, że czasowy zarząd dróg żelaznych rządowych ma się połączyć z departamentem kolejowym, skutkiem czego nastąpią zmiany w jego składzie osobistym.

Petersburg 1 kwietnia. (Tel. Ag. Pół.). Ogólna suma subskrypcyj w gotówce na nową 4% pożyczkę ruską wynosi około 6 miliardów franków t. j. trzy razy przewyższa subskrypcję na 4% pożyczkę konwersyjną.

Paryż, 1 kwietnia. (Tel. Ag. Pół.). Dzienniki potwierdzają, że rada ministrów postanowiła zażądać od izby deputowanych pozwolenia na postawienie Boulanger'a przed trybunałem senatu, lecz prokurator Douchez z braku dostatecznych podstaw winy odmówił podpisu swojego i podał się do dymisji.

Mówią wszakże, że Douchez cofnął swoje podanie.

Paryż, 1 kwietnia. (Tel. Ag. Pół.). Dzisiaj nasąpiło odsłonięcie wieży Eiffa.

Paryż, 1 kwietnia. (Tel. Ag. Pół.). Proces przeciw członkom ligi patryotycznej, rozpocznie się jutro, prokurator zażąda wszakże odroczenia go aż do chwili ostatecznego uchwalenia ustawy, o stawieniu osób, usiłujących zakłócić bezpieczeństwo państwa, przed trybunałem senatu.

Odpowiedzi Redakcyi.

P. I. Marc... w Krasocinie. Nr. 50 posyłamy powtórnie, bo w czasie właściwym był bezwarunkowo wysłany.

P. Janisz... w Suwałkach. Od m. czerwca 1886 r. Szkoła ogrodnicza nie istnieje w Warszawie.

P. Aleks. Tymiańsk... w Kronstadtzie. NN. 47, 48 i 49 posyłamy.

P. Józefowi D... z ul. Chmielnej. Oddzielne biuro adresowe nie istnieje we Lwowie. Najlepiej udaj się pan z prośbą o informację do prezydenta m. Lwowa.

P. Chrzanow... w Kleczewie. Nr. 67 „Dziennika“ z 21 marca r. b., wysłaliśmy pocztą wczorajszą.

P. A. Kowalsk... w miejacu. O żądane informacje najlepiej odnieść się pan listownie do Białej Cerkwi, według adresu dokładnie podanego w ogłoszeniu.

P. Dmowski... w Gornie. Początek powieści „Wielki Los“ zupełnie wyczerpany. Adres poprawiony. NN. 44, 45, 50 i 51 posyłamy powtórnie.

P. Staw... w Dołhobyczowie. Prosimy o

wskazanie szczegółowe brakujących panu numerów.

P. Maryi Kaprassowicz w Kochanowiczach. NN. 39, 45 i 47, posyłamy po raz drugi.

P. Stanis. Bednars... w Nowo Radomsku. NN. 27, 33 i 36 posyłamy.

P. Józef. Zient... w Pułtusk. Wiersz: „Do...“ poszedł do kosza. Daj pan pokój poezyi i to raz na wszystkie wieki wieków....

P. Szl. w Piaskach Wielkich. Szkoła rolnicza w Dublanach pod Lwowem.

P. I. Przed... w Piotrkowie. Życzeniu uczyniliśmy zadość w N. 59 „Dziennika”.

P. St. Swi... w Sieradzu. Potrzeba wnieść podanie do zarządzającego Kantorem banku państwa, zaopatrzone w poświadczenie magistratu miejscowego, że pani jest stałą mieszkanką Sieradza, że mąż był urzędnikiem i że pani pozostała bez funduszy do utrzymania. Wiadomość o warunkach nabycia „Encyklopedyi Kieszonkowej“ znajduje pani w ogłoszeniu zamieszczonym w numerze dzisiejszym na kolumnie 8-ej.

P. A. Przep... Miła 16. Może pan śmiało nabyć dzieło wiadome—znajdzie pan w niem w każdym razie mnóstwo informacji cennych.

P. Leonardowi B. w miejscu. Adresu podać nie mogliśmy, bo owa filantropka nie życzyła sobie tego.

P. Czesł. Szelaq... w Nawodziecach. Agent ów był tylko przejazdem w Warszawie i udał się do Petersburga. Jeżeli w drodze powrotnej zatrzyma się tutaj dłużej damy zaraz wiadomość panu.

P. Cierpin... w Griwa—Singallenn gub. Kurlandzka. Zeszytów „Encyklopedyi“ wyszło dotąd XIII i te zostały Sz. panu wysłane, XIV wysłany będzie w tych dniach.

P. Bron. Pietruszka st. Chęciny. Żądane numery posyłamy pocztą dzisiejszą.

P. J. Kolb... st. Niemirów. List zakomunikowaliśmy autorowi szarady. Rozwiązanie dobre.

Dawnemu regentowi w Radomsku. Nie ta jest przyczyna nie dojścia do skutku wydawnictwa o które chodzi Sz. panu, a z tego powodu uwagi w liście z d. 5 marca wypowiedziane nie mogą być drukowane.

P. I. Haake w Wyszogrodzie. Żądane informacje wysłaliśmy listownie pocztą dzisiejszą.

P. Antoni Fil... Chłodna. W księgarni p. Teodora Paprockiego i s-ki Nowy Świat N. 41.

P. Zofii M... st. Wilno. Szczegółowe informacje wysyłamy dziś listownie. Nic się nie należy. Służymy zawsze chętnie.

P. Zyg. Gaw... w Bzinie. Adres zmieniony.

P. Edw. Pol. st. pocz. Opoczno. Do szpitala ewangelickiego przyjmują i chorych poddanych zagranicznych. Jeżeli chodzi o leczenie bezpłatne, potrzeba otrzymać kwalifikacyę z konsulatu niemieckiego w Warszawie, jeżeli chory zamierza leczyć się własnym kosztem wystarcza paszport. Żądanych innych dowodów nie potrzeba. Pokoje oddzielne są wszystkie w tej chwili zajęte. Na salach łącznych, można się pomieścić za opłatą miesięczną rs. 10.

W ambulatoryum szpitala 4-go Duchy, przychodzącym chorym udzielają lekarze bezpłatnej porady w następujących godzinach:

- 1. Od g. 9 do 11 rano codziennie w chorobach wewnętrznych.
2. Od g. 11 do 12 rano w poniedziałki, środy i piątki w chorobach gardła i krtani.
3. Od g. 12 do 1 codziennie w chorobach kobiecych.
4. Od g. 11 do 12 codziennie w chorobach chirurgicznych.

W ambulatoryum szpitala 4-go Duchy, przychodzącym chorym udzielać będzie porady lekarskiej, ordynator dr. Sokolowski, zamiast dwa razy, trzy razy na tydzień, t. j. w ponie-

działki, środy i piątki, od godziny 10 do 11 rano — chorobach gardła, krtani nosa.

Program większego wieczoru muzycznego w Towarzystwie muzycznym na benefis dyrektora Towarzystwa w środę dnia 3 kwietnia 1889.

- Część I.
1. Allegro z symfonii — Mozart, wykona orkiestra.
2. „Rok w pieśni ludowej“ kantata — Noskowski, wykona pani Blombergowa, chóry i orkiestra Towarzystwa muzycznego.
Część II.
3. Koncert E-moll — Chopin, wykona p. Aleksander Michałowski z towarzyszeniem orkiestry.
4. Do dziewięćcia — Aldona, wypowie panna Wanda Barszczewska.
5. a) Arya — Haendel, b) Pieśń Claviga — Żeleński, odśpiewa panna Machwitz.
6. Dwa Krakowiaki I-szy raz — Noskowski, wykonają pp. Hertz i Noskowski.
Początek o godzinie 8-jej wieczorem.
Wejście wyłącznie od strony teatru Wielkiego.

Dywany strzyżone gładkie, wschodnie, wojłokowe, chodniki różnorodne, serwety tanie, koldry, cerata, najtaniej w fabrycznym składzie Kiltynowicza, Mazowiecka 16, wprost Erywańskiej.

Ostatni tydzień! Wskutek prób wielu osób pan Bozwa, właściciel „Panoptykum“ przedłużył swój pobyt w Warszawie do nadchodzącej niedzieli. Ze względu na istotnie ciekawe okazy, których nieprędko ujrzeć będzie można, radzimy szczerze pozostałym warszawiakom skorzystać z tych z kilku dni zwłoki. Cena we wszystkie dni po 20 kop. od osoby. Wszystkich nagromadzonych okazów około 5,000. 692

Zwracamy uwagę na ogłoszenie Magazyów du Printemps

Dział finansowy, handlowy, przemysłowy i informacyjny.

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like 'Na placu Witkowskiego dnia 1 b.', 'Za psrą', 'biała 5.85-6.20', 'wyborowa 6.30-6.45', 'ordynarna', 'Za żyto wyborowe 3.90-4.00', 'średnie', 'Za jęczmień 3 65', 'Za owies 2.20-2.80', 'Za grykę'.

Na stacyi Praga dr. 2. Warsz.-Tereap. w dniu 1 kwietnia 1889 r.

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like 'Pszenica wyborowa 102-104 średnia 95-96, ordynaryjna', 'Żyto wyborowe 67-69, średnie 64-67 ordynaryjne', 'Jęczmień wyb. 74-80, średni ordynaryjny', 'Owies wyborowy 70-74, średni 63-69 ordynaryjny 59-62', 'Wyka', 'Groch wyborowy 76-91 średni ordynaryjny', 'Kasza jaglana wyborowa 117-120 średnia 98-105 ordynaryjna', 'Gryka wyborowa, średni ordynaryjna'.

Targi zbożowe. Odesa, 30-go marca. W dniu dzisiejszym płaciły tatarski. Pszenica: kop. za pud. sandomierka biała: od 82 do 101

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like 'ozima żółta 76 101', 'ozima czerwona 76 101', 'ozima bezarabana 76 101', 'girka 72 98', 'Żyto 45 58', 'Owies 45 55', 'Jęczmień 45 58'.

Wrocław 30-go marca. Pszenica biała 163-180 m., żółta 163-179 m. Żyto loco 137-148 m., na dostawę: marzec 150.00; kwiecień-maj 150.00 sark.

Jęczmień: 117-156 m. Owies 134-140 m. Groch 125-155 m. Wszystko za 1,000 kg. Olej rzepakowy: marzec 59.00 m. za 100 kg. Spirytus spokojnie, bez podatku, na marzec 51.90 m. i 32.20 m. za 100 litrów 100%.

Berlin, 30-go marca. Pszenica (żółta) kwiecień-maj 187.25 m. Żyto: kwiecień-maj 147.00 m., wrzesień-paźdz. 150.00 m. Owies: kwiecień-maj 141.50 m. za 100 kg. Olej rzepiowy kwiecień-maj 57.10 m., za maj-czerwiec 57.10 m.

Wiedeń, 29 marca. Pszenica: płasow: na wiosnę fl. 7 c. 51. Żyto na wiosnę fl. 6 c. 28 za 100 kg.

Nowy - York, 29-go marca. Pszenica: czerwona osima loco 90 3/4 c., kwiecień 89 3/4 c., grudzień 93 1/4 c. Kukurydza 43 1/4 c., mąka 3 d. 25 c. za buzał.

Okowita: „Rektyfikacya warszawska“ płaci w tygodniu bieżącym za wiadro 100° okowity 4 akcyzą 10.35 rs.

Cena okowity z dnia 1 kwietnia. Kurt. skł. wiadr. 823°-829° 268-270. Pojed. szynk. w. 835°-841° 272-274 2% z dod. 78% z akcyzą po 9 1/4 %.

Stominek garuca do wiadra 100 - 307 1/2. Hamburg, 30-go marca. Spirytus spokoj. Notowano za hektolitr własnie z beczką kontraktową na marzec 22 1/2 m., kwiecień-maj 22 m., maj-czerwiec 22 1/2 m., lipiec-sierpień 23 1/4 m.

Kurs Giełdy Warszawskiej z dnia 1 b. m. 1889 r.

Table with 2 columns: Location and Exchange Rate. Includes items like 'Berlin z d. t. 2 d. 100 m.', 'Inne niem. m. B. d. t. 2 d. 100 m.', 'Londyn z d. t. 8 m. 1 £.', 'Paryż z d. t. 10 d. 100 fr.', 'Wiedeń z d. t. 8 d. 100 fl.', 'Petersburg z d. t. 8 d. 100 ra.', 'Listy Likwid. Król. Pols. duże 86,70', 'Rosyja. poz. Wsch. 1 em. 100 ra.', 'Rosyja. poz. Prem. z 1884 r. 1 em.', 'Bilisy Banku Państwa Ros. 1 em.', 'Henta kolejowa', 'Listy Zast. Ziemskie 1 s. lit. AB 96,75', 'Listy Zast. m. Warszawy seryi 1 98,50', 'Listy Zast. m. Warszawy seryi 2 96,75', 'Listy Zast. m. Warszawy seryi 3 94,75'.

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like 'seryi 4 94,25', 'seryi 5 94,10', 'Ublig m. Warszawy duże', 'Listy Zastawne m. Łodzi ser. 1', 'Listy Zast. B. T. Wz. Kr. Ziemia', 'Listów Zastawnych nowych', 'Zastaw. m. Warszawy', 'Zastaw. m. Łodzi'.

Teatry Warszawskie. Dnia 2 kwietnia.

Teatr Wielki. Dzisiaj: „Romeo i Julja“ (występ panny Russel). Jutro: „Hamlet.“ Czwartek: „Napój miłosny“ (występ panny Russel) Piątek: „Urjel Acosta.“ Sobota: „Bal maskowy“ (występ p. Bruszewskiego). Niedziela: O godz. 1-ej z południa: Widowisko na rzecz kasy pożyczkowo-wkładowej artystów teatrów warszawskich: „Dzienniczek Justysi“ (pierwszy raz), II-gi akt „Dinory“ (występ panny Russel) i I-szy akt baletu „Coppelja“, wieczorem: „Brahma“ i „Cztery pory roku.“

Teatr Rozmaitości. Dzisiaj: „Chamillac.“ Jutro: „Frou-Frou.“ Czwartek: „Nasi zięciowie.“ Piątek: „Dwie blizny“, „Jestem za-bójcą“ i „Partya winta.“ Sobota: „Lis w kurniku“ (pierwszy raz). Niedziela: „Lis w kurniku.“

Teatr Mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej) Dzisiaj: „Mąż w opalch.“ Jutro: „Piękną Helena.“ Czwartek: „Willa do sprzedania“ i „Cocard i Bicoquet.“ Piątek: „Córka pani Angót.“ Sobota: „Księżniczka Trebizondy“ (pierwszy raz). Niedziela: „Księżniczka Trebizondy.“ Początek przedstawień o godzinie 7 1/2 wieczorem.

W OGRZEWANYM CYRKU przy ulicy Ordynackiej Skandynawski Cyrk P. BUSCH

Wielkie przedstawienie, składające się z najlepszych numerów bogatego repertuaru — między innymi: 5 raz Francuzkie polowanie na jelenie, wykona cały personel. Bolero Andalous, Marie Doré wyk. ćwiczenia na drucie. Woltyż akademicki w którym p. Achille wykona potrójne saltomortale. Występ wszystkich artystów. UWAGA! W niedzielę o godz. 4 po połud. specjalne przedstawienie dla dzieci po zniżonych cenach.

OGŁOSZENIA.

Dla PP. Gospodyń wielka oszczędność czasu i pieniędzy wyborna w smaku Kawa higieniczna mielona do mleka i śmietanki, w sklepach kofiolnielnych firmy „Merkury“ T. STANISŁAWSKI, pod Teatrem. Cena 44 kop. fant. 2203-496

NOWO-OTWARTA
TANIA WINIARNIA BESSARABSKA
J. ŁOŻYŃSKIEGO
 25. Podwale 25.

Zaopatrzona w wyborowe wina białe, łagodne i wytrawne, z własnych winnic po cenie Rs. 1, Rs. 1 kop. 30 i Rs. 1 kop. 50 za garniec. W odpowiednio urządzonej piwnicy sprzedaje wina na lampki, poczynając od 5 kop. 674

MUZEUM „BOZWA“

Senatorska 12.

NOWOŚCI! Pierwszy raz w Warszawie

I. Nadzwyczajny **ond natury: Dziewczyzna obrzym** 3 i pół łokcia wysokości, wagi 280 funtów, lat 11 (dowody prawne).

II. **Piękna Galatea**

Biust marmurowy ożywiający się w oczach widzów.

Nowość sprawiająca wielkie wrażenie w całej Europie!
 3) Codziennie o 6 i 8 godz. po obiedzie

Obrazy niktace,

673

Codziennie świeży program!

Wejście do muzeum 20 kop.; dzieci 10 kop. Wejście do sali obrazów 10 kop. siedzące mie sce 20 kop. Oddział anatomiczny dla dorosłych tylko, wejście 10 kop. Muzeum pozostaje jeszcze tydzień do d. 7 kwietnia niedostępnie.

Uprasza się o zwrócenie uwagi na kapsle i etykiety z naszą firmą

Zaszczycona Nagrodą na Wystawie Hygienicznej

Medal Srebrny

PIERWSZA

Warszawska Parowa Fabryka

Dyplom I klasy

Musztardy, Marynat i Konserwów

Arthur & Co.

ulica Leszno Nr. 4, wprost ulicy Rymarskiej.

Na składzie: oliwa nicejska, octy stołowe i kuchenne, papryka węgierska kaparki, oliwy, korniszony. 470

Uprasza się o zwrócenie uwagi na kapsle i etykiety z naszą firmą.

Cenniki na żądanie wysyła franco

Sprzedaje hurtowa i detaliczna.

Jedna z osobowości
 w PARYŻU.

WIELKIE MAGAZYN
 MODNYCH TOWARÓW

PRINTEMPS

WSPANIAŁE ALBUM ILLU-
 STROWANE zawierające 591 rycin
 niewydanych dotąd n...
 nia wysyła się bezpłatnie i franco na żądanie
 zafrankowane przesłane do

PP. JULES JALUZOT & C-ie
 w Paryżu.

Również wysyła się bezpłatnie próbki
 różnych materyj, składających kolosalne
 zapasy magazynów PRINTEMPS. (Do-
 kładnie oznaczyć w liście gatunek i cenę).

Wysyłka do wszystkich krajów.
 W katalogu objęte są warunki przesyłek.
 Tłumacze do wszystkich języków
 na usługi osób, które życzą sobie zwięzić
 magazyny 490

Sklep Kolonialno-Spożywczy
T. Foglera

15. Świętokrzyszka 15.

wprost Włodzimierskiej
 Na nadchodzące Święta — poleca wszelkie
 towary spożywcze, w wyborowych gatun-
 kach — po cenach umiarkowanych.

Ceny piekarnicze zniżone o 20%

4. Nowy-Swiat 4.

ZAKŁAD CUKIERNICZY

J. ROMANA

Poleca na nadchodzące Święta, wiel-
 ki wybór gustownych cukrów do ubie-
 rania ciast, jajek, baranków i stolików
 wielkanocnych. Przyjmuje zamówienia
 na ciasta, torty, babki, mazurki i t. p.

Ceny umiarkowane. 676

Specjalna Fabryka
Narzędzi Pszczelarskich
 i wyrób Ulów
Władysława Kowalskiego

w Warszawie, ul. Piękna 64.

Wszystkie zamówienia wykonywa z aku-
 ratnością i bez zawodu po cenach niskich. 589

Wyłącznie dla pp. Prenumeratorów „DZIENNIKA“ wydawanem jest za koszt
 za ledwie papieru i druku dzieło p. t.

ENCYKLOPIDYA Powszechna
KIESZONKOWA

wraz ze „Słownikiem Wyrazów Obcych“ w języku polskim używanych.

(180 arkuszy druku na pięknym welinowym papierze i 58 tablicach rysunkowe).

Wzorowany na bardzo licznych a ciągle pojawiających się wydawnictwach
 tego rodzaju — angielskich, niemieckich i francuskich — Podręcznik podobny
 czyli podobna Encyklopedia bieżąca, obejmująca ogromną liczbę informacji
 sięgającej aż po bieżącą chwilę, potrzebną jest każdemu wykształconemu czło-
 wiekowi.

Całość zawrze się w jednym tomie, odbitym na pięknym papierze welino-
 wym, drobnym ale bardzo czytelnym drukiem, formatu małego szesnastki. Tom
 ten, według pierwotnej zapowiedzi, miał objąć około siedmiesięciu arkuszy
 druku, i jako objaśnienie do tekstu trzydziści tablic rysunków odnoszących się
 do różnych gałęzi wiedzy, obecnie z powodu napływającego materiału dzieło
 całe powiększone zostało do 180 arkuszy druku i 58 tablic rysunków.

O wartości, wielkiej użyteczności samej „Encyklopedyi Powszechnej Kieszon-
 kowej“ będzie się można zresztą przekonać dowodnie, dopiero po ukończeniu
 dzieła, przy czytaniu pism lub książek i potrzebie zasięgnięcia doraźnej infor-
 macji. Uznaje to snad już i teraz jednakże czytająca publiczność, skoro liczba
 prenumeratorów Encyklopedyi wzrasta bardzo i bezustanku, i skoro pierwszych
 zeszytów już znaczną liczbę, trzeba było nadrukowywać. Nie od rzeczy też zapewne
 będzie gdy przypomnimy, iż w Encyklopedyi o jakiej mowa, na informacje w
 w rzeczach najbardziej nas obchodzących zwróconą jest troskliwa uwaga, że
 dział biograficzny polski obejmuje ogół pracowników na jakichkolwiek polach
 zasłużonych, i że wyrazy ondoziemiejskie w języku naszym używane, są wprowa-
 dzane w największej możliwie liczbie i troskliwie objaśniane.

WARUNKI NABYCIA:

W Warszawie za 12 zeszytów obejmujących 80 arkuszy druku rs. 1 kop. 80,
 za każdy zeszyt następny kop. 10; na prowincyi za 12 zeszytów z prze-
 syłką rs. 2 kop. 60, za każdy zeszyt następny z przesyłką kop. 15.

Wszystkich zeszytów będzie 20 (dwadzieścia). Wyszło już zeszytów trzy-
 naste od lit. A do włącznie Nowakowski z 32 tablicami rysunkowymi.

Adres Redakcyi „Dziennika Dla Wszystkich“
 Mazowiecka 11, w Warszawie.

FABRYKA OBIĆ PAPIEROWYCH
J. FRANASZEK

Na nadchodzący sezon przysposobiła znaczny wybór obić w cenie 10, 12, 15, 18,
 20, 25 i 30 kop. odznaczających się pomimo taniości, dobrem i gustownem wykończeniem.
 Skład fabryczny Krak.-Przedaz. Nr. 15. 680

OGŁOSZENIA DROBNE.

Posady i prace.

Czeladnik tapiecki potrzebny zaraz
 na stałe, znający dobrze i spieszenie robotę.
 Żurawia 4. 685

Uzdolniona upinaczka i staniczarka za-
 raz potrzebna. Marszałkowska 145, m. 35.
 Biernacka. 690

Chłopiec 15 lub 16 lat mający potrzebny
 jest do nauki do fortepianisty Jana Dütz,
 Elektoralna Nr. 6. 2912-638

Uczeń potrzebny do zakładu zegar-
 mistrzowskiego J. Gołembiewskiego.
 Bielańska, róg Senatorskiej. 3019-656

Panny zdadne do staniików i spódnic po-
 trzebne są zaraz. Złota 24. Kurowska.
 665

Kupno i Sprzedaż.

Fabryka rękawiczek firma F. Ksa-
 wery, Szpitalna Nr. 1, poleca rękawiczki
 po cenach bardzo niskich, a mianowicie: Dam-
 skie kolorowe lub czarne z wysyciem na 4
 guz. 80 kop., na 5 guz. 90 kop., na 6 guz.
 rs. 1. Męskie spacerowe z wysyciem na 2 bu-
 tony 85 kop., o dobroci i fasonie Sz. publicz-
 ność przekona się na miejscu. F. Ksawery. 659

Dywany, wszelkie obicia meblowe fabr.
 Zawiercia, wielki wybór. Chodniki, kol-
 dry „najlepiej kupować“ w Głównym Skła-
 dzie Giełżyńskiego. Marszałkowska 187.
 29-

Kupuje stare książki księgarnia, Długa
 20, wprost Soboru 338

Nanośniki i okulary oraz wszelkie
 wyroby optyczne w najlepszym gatunku o
 30% taniej sprzedaje magazyn **Optycz-
 no-Mechaniczny A. P. a. Kow. kie-
 go, Nowy-Swiat Nr. 61.** Przy kupnie
 towaru drobne reperacje gratis. 489

Na raty lustra sprzedaje miejscowym
 i na prowincyi fabryka zwierciadeł. Mau-
 rycego Silberberg. Rymarska 8. Uwaga.
 W wystawie napis „Na raty“. 212

Niemiecki nigdzie taniej. Okulary i
 nanośniki od 50 kop. w magazynie op-
 tyczno-chirurgicznym **Juljana Dreher.**
 Szpitalna 6. Przyjmuje reperacje. 517

Szafa antyk i garnitur mebli w dobrym
 stanie jest do sprzedania. Pańska 36, mie-
 szkania 6. 624

Eleganckie suknie wełniane od rubli
 dziesięciu przygotował magazyn Michali-
 ny, Miodowa 8. przyjmuje do roboty suknie,
 okrycia, wykończając najpiękniej i najtaniej.
 3096-684

Sklep wiktualów z mieszkaniem do sprze-
 dania. Nowogrodzka 17. 689

Sklep rzeźniczy z urządzeniem do sprze-
 dania. Ulica Twarda Nr. 25. 691

Powidła jabłkowe funt 16 kopiejek. Ulica
 Hoża 32, mieszkanie 19. 688

Fortepian bardzo dobry rs. 200, szka-
 łka samogrająca paryska rs. 80. Twarda
 Nr. 86, m. 11. 678

Interesa handl. i majątkowe.

Do sprzedania dom Nr. 42 w Cze-
 stochowie, w drugiej alei. Bliższa wia-
 domość na miejscu lub w Warszawie Koszy-
 kowa 29, m. 15, pomiędzy 4 a 6 po południu.
 585

Doniesienia rozmaite.

Zakład mechaniczny K. Kosińskiego, przy
 ulicy Świętokrzyskiej Nr. 11, przyjmuje
 reperacje maszyn do szycia wszelkich syste-
 mów, jak również maszyny pończosznice po
 bardzo umiarkowanych cenach. Oras posiada
 na składzie maszyny do szycia i pończoszek,
 które sprzedaje na spłaty miesięczne lub ty-
 godniowe z gwarancją dwuletnią. 264